

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXII, broj 15

12. travnja 2012.

cijena 200 Ft

Petrovo Selo u prekograničnom projektu Europske Unije s austrijskim naseljima

Komentar

Škure oblake svaki put sprohadja vedrina

Kade je već ta lanjska neprijateljska atmosfera, kade su natezanja zavolj zaprte karteške ceste na kraju Petrovoga Sela? Kade je već ta septembarski negativni pristup poglavara Eberave, k ovomu dotičnomu putu, na kom je on sam svakako htio stopirati promet, samo zavolj toga jer njevi stanovnici ta sektor od 330 metarova ne hasnuju ni s biciklom, niti s mašini. Iako je on odlučno branio svoj stav da ta cesta nigdar nije imala ulogu pravoga puta i da su oni kot predstavnici tamo mislili smjestiti biotop (prelaz za životinje), pak da njeva samouprava za obnovu toga puta nima pinez za rashitanje i da oni nisu vjerniki privremenih rješenj, na kraju, još su se morali sami sobom pogoditi. Vjerojatno i zato jer s političkoga vrha u to vrime Eberava sigurno nije dobila pohvale. Danas vjerujemo da djelomično i zbog lobiranja parlamentarcev, ki su izabrani glasnogovorači susjedne pokrajine, ipak se je put obnovio. Ne tako, kako smo mi ovkraj granice mislili, međjutim prohodan je. Samo su nas pred tim opet jednom, najmanje elegantnom, operacijom splašili iz prik kad su skočili samovoljno zapriti put. Kordoni su tajedne dugo onemogućili hodanje, putovanje, bicikljanje na kraju sela. Kako je kasnije ispalo, zavolj slipe prijave, ali i kakove-takove obnove. 29. septembra 2011. ljeta put po načelnikovom obećanju bi se morao osloboditi, ali nije. Samo par dani kasnije. Iako su rampe jur i prlje bile odstranjene i biciklisti su šikano obašli prepreke. Na koncu, pravoda s puta su zbrisani svi predmeti koji tamo mjesta nisu ni prlje imali. Mi nevjerniki smo masovno hodočastili do mjesta. Još jednoč smo bili osvidočeni, ne veli se zaman, jednostavni ljudi svenek znaju koja je prava istina, samo politika je ta, ka u najveći slučajji od stvarnosti se luči krivim rompotanjem. Nije bio izuzetak ni ov incident, zato smo jedva htli vjerovati vlašćim očima, krajem prošloga miseca, u petroviskom Domu kulture. Došli su nam gosti, čudami i iz Austrije, med njimi i sam načelnik Eberave. Neobrisani smih na licu, prijateljski stisak ruke, skoro da ne i objamljenje. Kade je srditost, kade je zbantovanost? – mogli bi pitati. Izgleda, i esterajske oblake svaki put sprohadja vedrina! Iako on nije spomenuo nezgode oko putne priče, Walter Temmel, njev parlamentarni zastupnik u svojem svetačnom govoru je dotaknuo pitanje i zamolio kolegu, parlamentarca u Ugarskoj da na svakom forumu spomene još ta neriješeni problem. Čez par misec i vjetar se obrnuo i otpuhao nepreteljske oblake, skupni projekt za obnovu i moderniziranje petroviskoga pročistača, kamo curi i esterajska zarovana voda, suprot brojnih poteškoć i u dogovaranju, tako ćutimo, donesao je i pomirenje. Uz žgano i pogače u petroviskom Općinskom uredu osvidočeni smo, ima još i zvana toga načina za zbližavanje susjedov. Vinokušanje, skupni izleti, biciklističke ture, festivali u bliskoj budućnosti moru i moraju još počvrstiti tovaruštvo i nadoknaditi u gruboj prošlosti izgubljeno vrime, u ovoj nam jedinstvenoj i najlipjoj Pinčenoj dragi!

-Tiho-

„Glasnikov tjedan“

Katkad je tako teško napisati ono što biste i vi rado pročitali, pa se sa zebnjom pitate kako će to tek čitati drugi. I ne ide vam. Pa skupljate misli, i pokušavate sročiti rečenice. Teško ide.

Ministarstvo javne uprave i pravosuđa neposredno prije Uskrsa objavilo je pozivni

natječaj za narodnosne stipendije za srednje škole koje djeluju prema jednojezičnom ili dvojezičnom narodnosnom programu i njihove učenike. Tko pročita ovu rečenicu, najprije će se začuditi da ima i jednojezičnih narodnosnih programa, jer takvih Hrvati u Mađarskoj nemaju. A zašto ih nemaju!???

Prije nekoliko godina bila sam u naselju koje je posjetio tadašnji predsjednik Republike, pa se i on sam tom prigodom čudom čudio kako to da Hrvati ne žele, ne traže i ne provode jednojezične narodnosne programe. Ali vratimo se mi spomenutom raspisu

čiji je cilj pomaganje nastavka školovanja učenika izvanrednih sposobnosti, pripadnika narodnosti koje su navedene zakonom o pravima narodnosti. Učenika izvanrednih sposobnosti??? Iz kojih predmeta. Tko su oni koji imaju prednost ako ima više onih s izvanrednim sposobnostima: iz fizike ili, recimo, hrvatskoga jezika. Jer dodjeljuje se ili bar prošle godine je dodijeljeno dvadesetak stipendija za mlade iz redova trinaest nacionalnih manjina. Jednu je dobila učenica budimpeštanskog HOŠIG-a, a Hrvatska škola Miroslava Krležu nijednoga učenika niti je predložila za sti-

pendiju. Naime stipendija se može dodijeliti tek učeniku koji je svoj natječaj predao zajedno s ustanovom koja je navedena u pozivu, a učenik je razreda koji prethodi zadnjim dvjema godištim. Kako stoji u ovogodišnjem raspisu natječaja, natjecati se mogu samo državljani Mađarske,

koji su prema izjavi pripadnici narodnosti, a prosjek ocjena od prethodne školske godine dostiže najmanje 4.00, iz drugih izvora ne dobiva stipendiju za isto razdoblje, te koji istovremeno pristaje da mu se osobni podaci tretiraju po uredbi. Stipendija se dodjeljuje samo onda ako je natjecatelj dostavio sve

Prije nekoliko godina bila sam u naselju koje je posjetio tadašnji predsjednik Republike, pa se i on sam tom prigodom čudom čudio kako to da Hrvati ne žele, ne traže i ne provode jednojezične narodnosne programe.

potrebne dokumente u navedenom roku i odgovora svim postavljenim uvjetima. Pravo na stipendiju, koja se dodjeljuje u iznosu mjesečno 60.000 Ft, ostvaruje se 1. rujnom ove godine. Natjecati se može dva učenika po ustanovi, o dodjeli stipendije odlučuje ministar, a imenik stipendista objavit će se na Vladinoj web-stranici. Pokriće za program stipendiranja osiguran je u poglavlju proračuna Ministarstva javne uprave i pravosuđa s namjenom za narodnosti. Poziv za natječaj i obrazac dostupni su na web-stranici kormany.hu.

Branka Pavić Blažetin

Županijsko odličje Petroviščanu Ferencu Timaru

Prilikom svetačnosti spomin-dana Ugarske revolucije 1848., Željeznožupanijska skupščina sad jur tradicionalno dodiljuje nagrade i odličja za zaslužne peršone. Ljetos je med odlikovanimi bio i Petroviščan Ferenc Timar. Privatnik pelja svoju firmu na tri mjesta u gradu Sambotelu, Kermendu i Šarvaru, ali polag toga po svojoj mogućnosti svenek podupira razne priredbe i športska gibanja u svojem rodnom selu. Od 1990. do 1993. ljeta nosio je dužnosti predsjednika športskoga kluba u Petrovom Selu, a potom čez četrnaest ljet je peljao mjesne kugljače ki su se pod njegovim vodstvom mogli veseliti brojnim pokalom i titulom prvaka. 2007. ljeta je osnovano Športsko društvo Petrovoga Sela, u kom su se spojeno našle razne sekcije: nogomet, rukomet, športski strilci i kugljari. Iako je pred kratkim predao štafetu mladim generacijam, izabran je za počasnoga predsjednika Društva. Na sambotelskoj županijskoj svetačnosti Ferenc Kovács, predsjednik Željeznožupanijske skupščine je Ferencu Timaru uručio za dugoljetno nesebično djelo, zvanarednu potporu i osobne zasluge na području športa, županijsko odličje. Petroviskomu dobitniku i mi čestitamo od srca!

Aktualno

Sjednica Skupštine Udruge Hrvata grada Budimpešte i njezine okolice

Izabrano novo vodstvo i delegati na Kongres Saveza Hrvata u Mađarskoj

Zbog formalno-pravnih razloga sjednica Skupštine Udruge Hrvata grada Budimpešte i njezine okolice ponovno je sazvana jer sastanak 22. ožujka nije imao kvorum, od 133 člana odazvalo se 24, a u pismu nije bilo navedeno da se u tome slučaju saziva poslije isti dan i s istim dnevnim redom. Pozivu u srijedu, 28. ožujka, odzvao se 31 član. Na početku predsjedateljem sjednice izabran je Martin Išpanović, za zapisničara Eva Išpanović i za ovjerovatelja zapisnika Ana Gojtan. Budući da nije bilo prijedloga za izmjenu i dopunu predloženoga dnevnog reda Skupštine, on je jednoglasno prihvaćen, a bio je ovaj: 1. izvješće o radu i financijsko izvješće Udruge, 2. izbor novog vodstva Udruge, 3. Izbor delegata Udruge na Kongres Saveza Hrvata u Mađarskoj, te ostala pitanja. Predsjednica Udruge Jelica Pašić Drajkó izvjestila je nazočne da je Udruga od 2009. do 2011. godine imala proračun po 100 tisuća forinti, na teret SHM-ova središnjeg proračuna od uplata članarina. Veći dio troškova su bankovni i putni troškovi. Godine 2009. sufinanciran je HOŠIG-ov promidžbeni tabor iznosom 17.885 Ft, godine 2010. bili su mjesni i manjinski izbori, te u vezi s tim predsjednica Pašić nazočila je na priredbama u Senandriji, Tukulji, Erčinu i Bati, putni troškovi su 70.120 Ft. Godine 2011. plaćeni su putni troškovi jednodnevnog izleta u Senandriju, 25

Katica Benčik zamrznuła jer je vodstvu istekao mandat. Članarinu za Savez Hrvata u Mađarskoj 2009. g. uplatilo je 40 osoba, 2010. g. 89, 2011. g. 62. Napomenimo da je Predsjedništvo Udruge u više navrata zasjedalo, ali većinom nije imalo kvorum, međutim Skupština Udruge od samog osnutka nijednom nije sazvana i nije se plaćala članarina, koja je po Statutu Udruge petsto forinti godišnje, za umirovljenike i čak sto forinti. Izvješće o radu prihvaćeno je sa 19 za i 5 suzdržanih, a financijsko izvješće sa 20 za i 6 suzdržanih glasova. Prihvaćeno je da se članovi novoga vodstva izaberu javnim glasovanjem i potom je predsjedatelj Išpanović otvorio kandidacijski postupak za članove Predsjedništva Udruge. Po prijedlozima i rezultatima glasovanja članovi novoga Predsjedništva jesu: Katinka Agić Farkaš (Tukulja), Eva Išpanović (Budimpešta), Stipan Đurić (Budimpešta), Kristina Goher (Budimpešta) i Edmond Bende (Tukulja). Kandidaturu nije prihvatio Stipan Merković. Prihvaćen je prijedlog da članovi Predsjedništva međusobno biraju predsjednika i dopredsjednika Udruge. Po prijedlozima i rezultatima glasovanja članovi Nadzornog odbora jesu: Jelica Pašić Drajkó (Budimpešta), Gizi Bukić (Budimpešta) i Etelka Pálmüller (Erčin). Nisu prihvatili kandidaturu: Stjepan Kuzma, Martin Išpanović, Stipan Vujić, Anica Petreš Németh, Stipan Merković, Marko Dekić, Franjo Čepelsigeti, Andrija Pavleković i Marta Romac. Rad bivšega vodstva u ime nazočnih zahvalila je Anica Petreš Németh. Pri kraju je prihvaćeno da članovi novog Predsjedništva budu delegati Udruge na Kongresu Saveza Hrvata u Mađarskoj.

k. g.

tisuća Ft, i putni troškovi na Dan Hrvata u Sambotel 18.619 Ft. Gđa Pašić naglasila je da je bilo poteškoća na početku registriranja Udruge, od Glavnogradske samouprave trebala se zatražiti suglasnost uporabe imena Budimpešta i u prikupljanju članova Udruge. Organizacija na bankovnom računu ima 100 tisuća forinti, ali pristup je dopredsjednica

Sjednica Predsjedništva Saveza Hrvata u Mađarskoj

Promijenjen datum održavanja Kongresa, Kongres 19. svibnja

Predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj Joso Ostrogonac sazvaó je sjednicu Predsjedništva narećenog tijela za 5. travnja, u pečušku Hrvatsku školu Miroslava Krležu. Za dnevni red predložio je: 1. pripreme na Kongres SHM-a, 2. izmjene i dopune nacrtu SHM-ova Statuta, te razna pitanja. Sjednici su se odazvali članovi Predsjedništva, izuzev člana Predsjedništva iz Zalske regije Ladislava Gujaša koji se ispričao, po riječima predsjednika SHM-a Jose Ostrogonca, spriječenošću poslovnim obvezama. Nazočni su bili Predstavnici Peštanske regije: bivša predsjednica Udruge Hrvata grada Budimpešte i njezine okolice Jelica Pašić Drajkó, te u ime nove predsjednice Eve Išpanović njezina poslanica Kristina Goher; nadalje Ivan Guban, Čaba Horvath, Angela Šokac Marković, Jozo Solga te u ime Nadzornog odbora Mijo Štandovar. Svoju nenazočnost opravdao je i predsjednik Zemaljskog odbora Martin Išpanović. Za zapisničarku sjednice izabrana je Angela Šokac Marković. U prvoj točki dnevnoga reda promijenjen je datum održavanja Kongresa SHM-a, umjesto 21. travnja, Kongres će biti održan 19. svibnja u zgradi budimpeštanskog HOŠIG-a. Nakon toga Joso Ostrogonac upoznao je nazočne sa scenarijem odvijanja Kongresa. Potom se prišlo raspravi o izmjenama i dopunama nacrtu SHM-ova Statuta koji će Predsjedništvo podastrijeti delegatima Kongresa na glasovanje. Nakon dvosatne rasprave, zaključeno je kako se rad može privesti kraju tek ako se održi još jedna radna sjednica Predsjedništva SHM-a, koja je zakazana za 20. travnja. U „raznom” raspravljalo se o načinu ovjere mandata izabranih delegata, utvrđeno je što delegati Udruge trebaju poslati kako bi imali pravo glasa na Kongresu (registarski broj udruge, izvadak iz zapisnika sjednice, na kojoj je izabran predsjednik ako on predstavlja Udrugu, odnosno sa sjednice na kojoj je izabran delegat koji predstavlja udrugu ako to isto ne čini predsjednik, s imenikom nazočnih i registarski broj udruge). U „raznom” raspravljalo se i o potrebi mijenjanja sastava članova Nadzornog odbora Croatice, u omjeru 1 (SHM) naprama 4 (HDS).

bpb

Izabrana tri delegata s adresom iz Baranjske regije na Kongres SHM-a

Dana 29. ožujka u večernjim satima u Hrvatski klub Augusta Šenoe bili su pozvani članovi Saveza Hrvata u Mađarskoj s prebivalištem u Baranjskoj županiji, izuzev takozvanoga baranjskog dijela Podravine, kako bi izabrali tri delegata na predstojeći Kongres Saveza Hrvata u Mađarskoj. Na popisu članova jesu oni koji su se učlanili od 2009. g. do datuma koje je odredio Zemaljski odbor SHM-a. Za pretpostaviti je kako su oni uređno plaćali članarinu u protekle tri godine te

KERESTUR – Zaklada za razvoj Keresura i Osnovno obrazovno središte «Nikola Zrinski», u suradnji s mjesnom samoupravom, svake godine priređuje Dan umirovljenika, ovaj put 15. travnja, s početkom u 15 sati u domu kulture. Prema predviđenom programu umirovljenike će pozdraviti keresturski načelnik Lajoš Pavlic, zatim će ih kulturnim programom obradovati djeca, a nakon programa svi uzvanici se pozivaju na večeru i na druženje.

SUMARTON – Roditeljsko vijeće sumartonskoga Dječjeg vrtića svake godine priređuje bal, kako bi iz njegovih prihoda uspio stvoriti materijalna sredstva za kupnju igračaka ili organiziranje pojedinih programa za djecu. Prema izvješću voditeljice ustanove Eržike Hederić, roditeljsko vijeće vrlo je aktivno, često sudjeluje na predblagdanskim radionicama, a ove subote, 14. travnja, organizirat će bal kako bi iz prihoda mogli obnoviti igračke na dvorištu. Karte se mogu kupiti u trgovinama u Serdahelu i Sumartonu, za 2500 forinti. Na zabavi će svirati poznati Freya band.

GORNJI ČETAR – Kako nas je obavijestila savjetnica hrvatskoga jezika u Gradišću, Edita Horvat-Pauković, 17. aprila, utorak u 10 uri se priredjuje tradicionalno jezično naticanje za gradišćanske školare. Domaćin ovoga naticanja je ljetos Narodnosna osnovna škola u Gornjem Četaru.

Skupština Udruge baranjskih Hrvata

Redovita godišnja skupština Udruge baranjskih Hrvata održana je 29. ožujka 2012. u Hrvatskome klubu Augusta Šenoe. Od nešto više od osamdesetak članova Udruge, skupštini se odazvalo njih dvadesetak. Jednoglasno je prihvaćen predloženi dnevni red: 1. izvješće o radu za 2011. g.; financijsko izvješće za 2011. g.; plan rada za 2012. g.; financijski plan za 2012. g.; pripreme za Kongres Saveza Hrvata u Mađarskoj; razno. Predsjednik udruge Ivan Guban nazočnima je spomenuta izvješća dao na uvid. U 2011. godini Udruga baranjskih Hrvata gospodarila je sa 750 tisuća forinti, iz čega je organizirala nekoliko važnih priredaba i bila suorganizator mnogih. Tako: tabor hrvatske mladeži, božićni koncert, pečuški Hrvatski bal, hodočašće u Medugorje. Rad udruge pomagali su Savez Hrvata u Mađarskoj, Generalni konzulat, Hrvatska samouprava Baranjske županije, Zaklada „Wekerle“, Temeljni nacionalni fond. Po financijskom planu i planu rada, i u 2012. g. predviđa se niz aktivnosti kao što su tabor za mladež, hodočašće, božićni koncert... Nakon rasprave, zaključeno je kako će se niz programa u 2012. g. pokušati ostvarivati i usput kako se namaknu sredstva, te je zauzet stav da se članstvo redovito sastaje, na zajedničkim programima. Potom su članovi delegirali predsjednika Udruge Ivana Gubana kao predstavnika Udruge na predstojeći Kongres Saveza Hrvata u Mađarskoj. Zaključeno je kako članarina u Udruzi i nadalje će biti 2400 forinti godišnje, te da se Udruga pretplati na tjednik Hrvata u Mađarskoj, Hrvatski glasnik, i da pomaže izdanja na hrvatskome jeziku njihovom kupnjom.

time stekli uza status člana Saveza Hrvata u Mađarskoj i moralno pravo biranja i položaja biti biran. Iz predloženoga popisa radi se o 69 članova iz 17 naselja, skupu se odazvalo njih 15, a zanimljivo je kako je članarinu platilo redovito svake godine (radi se o protekle tri godine) tek tri člana, najviše njih članarinu je platilo tek jednom, i to u izbornoj 2010. godini kada im je trebao potpis predsjednika Saveza Hrvata u Mađarskoj kako bi se kao Savezovi kandidati kandidirali za zastupnike manjinskih samouprava u svojim sredinama. Skupu se odazvalo 15 članova, skup je po zaduženju predsjednika Saveza Hrvata u Mađarskoj Jose Ostrogonca vodio Ivan Guban, predsjednik Udruge baranjskih Hrvata i član Predsjedništva Saveza iz Baranjske regije. Odmah na početku za šestoricu nazočnih utvrđeno je kako će oni biti predstavnici Udruge na Kongresu te se potom prišlo daljnjem poslu. Među predloženim imenima za izbor delegata našla su se i imena nekolicine koji su, po riječima člana Miše Šarošca, njemu telefonom izrazili želju da budu delegati, a ne mogu nazočiti izboru te ih je on predložio za kandidaturu. Tome se odlučno usprotivila Branka Blažetin, ali je članstvo nakraju glasovalo i na ona imena čiji članovi nisu bili nazočni skupu. Na skupu je naglašeno kako na popisu nisu sve prirodne osobe učlanjene u Savez Hrvata u Mađarskoj, naime, po riječima Marijane Balatinac, po

njenim saznanjima članova još ima, a to su oni koji su svoju članarinu uplatili putem neta, a i još jedna udruga iz regije je to isto učinila. Nakon žučne rasprave oko načina delegiranja i biranja delegata na Kongres odlučeno je kako će se birati i četvrti pričuvni član: Izabrani su Mijo Štandovar, Milica Klaić Taradija i Branka Blažetin, a za takozvanu pričuvu Gabor Györfvári. Zapisnik skupa vodila je Marijana Balatinac.

Članovi Saveza iz ove regije po predočenom popisu imali su pravo, primjereno prethodnim odlukama Predsjedništva Saveza Hrvata, izabrati tri delegata na Kongres, ali misle kako imaju toliko članova, naime s onima koji nisu na popisu jer su članarinu uplatili putem neta, da mogu delegirati i četvrtoga.

Predstavnici 11 udruga iz Baranjske regije također sudjeluju Kongresu SHM-a

Iz Baranjske regije 11 udruga je učlanjeno u Savez Hrvata u Mađarskoj, pa svaka prema zauzetom stavu Zemaljskog odbora (prema važećem Statutu) ima pravo na delegiranje svoga predstavnika (delegata) na nastupajući Kongres Saveza Hrvata u Mađarskoj. Saznali smo kako će Kulturnu udrugu Augusta Šenoe predstavljati Mišo Hepp, Udrugu hrvatskih vinogradara Mijo Mijatović, Udrugu hrvatskih samouprava Baranjske županije Arnold Barić, Kulturnu udrugu „Baranja“ Mišo Šarošac, udrugu Ženski pjevački zbor Augusta Šenoe Ildiko Bošnjak, Udrugu baranjskih Hrvata Ivan Guban, Kulturnu udrugu „Matica“ Brigita Štivić, Udrugu šokačkih Hrvata iz Vršende Marijana Balatinac. Saznajemo kako uz navedene pravo delegiranja svoga predstavnika imaju i: Matica hrvatska Ogranak Pečuh, Čitaonica mohačkih Šokaca, Prijateljsko društvo Komlo-Valpovo.

Izbor delegata iz Podravske regije na Kongres Saveza Hrvata u Mađarskoj

U potonjskom domu kulture 31. ožujka bilo je živo. Okupio se velik broj članova Saveza Hrvata iz Podravine, s adresom prebivališta na potezu od Vajslova do Nagyatáda, kako bi izabrali šest delegata koji će ovo članstvo predstavljati na nastupajućem Kongresu Saveza Hrvata u Mađarskoj. Okupljene, njih preko stotinu, pozdravio je Jozo Solga, član predsjedništva Saveza Hrvata u Mađarskoj, izjavljujući kako ga je predsjednik Saveza Joso Ostrogonac, kao člana Predsjedništva SHM-a iz Podravske regije, zadužio za provedbu izbora šestorice delegata (broj dobiven po unaprijed utvrđenim i prihvaćenim kriterijima) između podravskih članova Saveza Hrvata. Prije početka predlaganja i biranja delegata nazočne je upoznao kako, nažalost, još uvijek nemamo u rukama nacrt Statuta koji će ići pred Kongres i o kojem bi članstvo trebalo dati svoje mišljenje, iako je Savezov pravnik obećao kako će on biti gotov do polovice ožujka. Upoznao je nazočne sa Zakonom o civilnim udrugama, i njegovim odredbama kojima se postrožuje pitanje članstva u civilnim udrugama, određuje javna bilanca svake godine, te uvjetuje davanje potpore tek onda ako su u skladu s pravnim propisima obavljani svi tehnički i administrativni poslovi. Obavijestio je nazočne kako se predviđeni datum održavanja Kongresa, 21. travnja, odgađa za sredinu svibnja, te kako prirodne osobe mogu na 25 članova poslati jednoga delegata, a učlanjene udruge po važećem Statutu jednoga. Naglasio je kako u regiji ima 150 članova i četiri udruge. Po broju članova regija ima pravo na Kongres poslati šest delegata. Udruge će, također po svom nahodjenju, izabrati delegata na Kongres. Sveukupno Podravinu će na Kongresu zastupati 11 delegata. Pozvao je sve nazočne da hrabro predlažu delegate i da ih biraju. Nazočni su potom prihvatili predložene točke dnevnoga reda, a za zapisničarku su izabrali Kristinu Kraner. Prije samog čina predlaganja, prihvaćanja kandidature i biranja delegata Jozo Solga je pozvao na prihvaćanje kandidature one koji

su redovito plaćali članarinu, jer to je moralno pitanje, te dao na glasovanje odluku o javnom ili tajnom glasovanju. Nazočni su jednoglasno bili za javno glasovanje. Kazavši kako nije dobro da delegati budu osobe koje su danas HDS-ovi zastupnici, Đuso Dudaš pozvao je nazočne na izbjegavanje podvostručenja dužnosti te predložio da se i o tome zauzme stav. Nije se zauzeo. Više predloženih nije prihvatilo kandidaturu. Kandidature se prihvatilo šest članova koju su i izglasovali. To su: Đurđa Sigečan, Nandi Dudaš, Jelica Čende, Kristina Gregeš Pandur, Margita Essze, Ljubica Weber. Potom su nazočni glasovali o stavu koji će predstavljati na Kongresu glede Statuta. Prihvaćeno je podupiranje Saveza kao udruge prirodnih osoba, Saveza kao krovne političke organizacije Hrvata u Mađarskoj.

U raspravi se govorilo o odredbama novoga Zakona o civilnim udrugama koji postavlja stroge uvjete uz nastupajuće izbore, stoga je predstojeći Kongres odlučujući, na njemu treba učvrstiti Savez kao udruhu prirodnih osoba te obaviti profesionalizaciju u admini-

strativnom smislu. Oni koji uplaćuju članarinu trebaju imati uvid u rad udruge, njezin proračun, prihode i troškove, poslovanje, rad izabраниh čelnika. Naglašena je potpuna dostupnost svih podataka prema članovima. Zauzet je i stav o potrebi da Savez ima godišnju skupštinu svih članova na jednome mjestu gdje će se odlučivati o svim bitnim pitanjima, proračunu, bilanci i svim ostalim operativnim pitanjima. Skupština treba biti glavno tijelo organizacije.

Godišnja skupština Zajednice podravskih Hrvata

U Potonji je 31. ožujka održana godišnja sjednica Zajednice podravskih Hrvata. Sjednicu je vodio predsjednik Zajednice Jozo Solga uz predsjedništvo koje čine: Nandor Dudaš, Kristina Gregeš Pandur, Đuso Dudaš, Ljubica Weber i Jozo Dudaš. Raspravljalo se u dvije točke dnevnoga reda: 1) izbor predstavnika udruge (delegata) na Kongres SHM-a; 2) razno. Izabran je Jozo Solga, predsjednik Zajednice podravskih Hrvata da predstavlja udruhu kao delegat na Kongresu. U točki „razno” čulo se o nizu programa koje je Zajednica ostvarila u protekloj godini, a najavljeni su i novi. Naglašeno je da se članstvo što prije treba sastati kako bi u skladu sa Zakonom o civilnim udrugama preustrojilo udruhu i izabralo vodstvo, uz obnovu članstva. Jozo Solga je naglasio kako udruha ima dobru financijsku osnovu za djelovanje do dva milijuna forinti pričuve, te se mirno može ići na natječaje s osmišljenim programima, te na državne natječaje koji podupiru djelovanje udruge. Pozvao je članstvo na posjet skoroj kazališnoj predstavi varaždinskog kazališta u Lukovišću, 14. travnja, na Hrvatski dan u Nagyatád sredinom svibnja, na malonogometni turnir u Potonji koji će se održati početkom svibnja te da pripaze na rokove predaje natječaja kod Zaklade „Wekerle”.

bpb

Prikgranični projekt primjer i drugim susjedom

Proširenje i obnovenje pročistača u Petrovom Selu

Na službeno otvaranje prikgraničnoga projekta „Proširenje i moderniziranje pročistača u Pinčenoj dolini L00046-PinKanAb“ i na press-konferenciju su bili pozvani poglavari, notaruši, okolišnih sel, stručnjaci vodovodov i kanalizacije ter novinari, 28. marcijuša, u srijedu u petrovski Kulturni dom. Načelnici Petrovoga Sela iz Ugarske ter Eberave, Nimških Šic-Eisenberga iz Austrije ov dan su potpisali ugovor u kom su se skupa odlučili za čišćenje otpadne vode u Petrovom Selu, i u tom okviru za proširenje i moderniziranje pročistača u Petrovom Selu. Skupni stroški u, od Europske Unije, podupiranom projektu za pregradnju su 465 milijun Ft, iz te svote 330 milijun Ft upade na Petrovo Selo, ostalo ide za Eberavu i Nimške Šice. Kako smo doznali od bivšega predsjednika seoskoga tanača, Lasloa Škrapića s idejom o sazidanju pročistača, po petrovski karnala, su se oni kot seoski zastupnici, skupa s Agoštonom Škrapićem ter Janošom Temmelom, bavi-li jur 1988. ljeta i većputi su se strefili u dogovoru s eberavskim birovom, Johannom Schmidtom. No, do realizacije sazidanja toga filtera za čišćenje otpadne vode su Petrovišćani morali čekati sve do 1994. ljeta, kad je pročistač napravljen samo za seosku potrebu, pod peljanjem ondašnjega načelnika, Joška Hiršla. 1996. se je narodila odluka dvih susjednih sel, Petrovoga Sela i Eberave, da se otpadna voda dopelja iz Austrije ter se čisti pri nas. Od 1997. do 2001. je duralo vrime probuvanja ovoga filtera.

Prilikom otvaranja novoga projekta petrovski načelnik, Viktor Kohut, rekao je slijedeće: – *Znamo da nam je neophodno modernizirati i obnoviti ov pročistač jer zadnji izmireni podatki su jako ločesti bili. Zahvalim svim onim inženjerom ki su napravili plane, a i stručnim organom koji su izdali dozvole, i pravoda i bivšem načelniku sela Miklošu Kohutu, gdo je ov projekt i ganuo. Ja obećujem, trsit ćemo se da još ovo ljeto, koliko od nas visi, napravimo naš dio djela i ufam se da i s ovim novim projektom ćemo još bolje produbljivati prijateljstvo med našimi narodi, kako i želju za dobrom suradnjom i užim povezivanjem.* Poglavar Eberave, Walter Strobl je spomenuo da ov projekt more služiti i cijeloj Europi kot peldodavni plan jedne suradnje iz Pinčene doline. Ova naselja su bila u prošlosti zaprta željeznim firongom, razbijeni su međjusobni kontakti, ali s malimi koraki je započeto sazidanje dobre suradnje, odličnih kontaktova. Po njegovom mišljenju, 1991. ljeta otvaranje graničnoga prelaza je bilo početak bližnjega povezivanja samoupravov, društav. „U to

je naglasio eberavski načelnik. Načelnik Nimških Šic-Eisenberga, Franz Wachter je izrazio riči zahvale ter je rekao da im služi na veliko veselje, što njeva najmanja samouprava u cijeloj krajini more sudjelovati u ovom prikgraničnom projektu. Povidao je nadalje da suprot tomu da je selo imalo i druge mogućnosti za priključenje k drugomu pročistaču u Austriji, njevo zastupničko tijelo jednoglasno je odlučilo za petrovski projekt, ufajuć se i nadalje u odličnoj suradnji. Ferenc Kovács, predsjednik Željeznožupanijske skupščine, a ujedno i parlamentarni zastupnik je istaknuo jako dobre kontakte i spomenuo iz drugih područjev žitka brojne prikgranične suradnje sa susjednom Austrijom. Leo Radaković, parlamentarni zastupnik u Austriji, a ujedno i načelnik Pinkovca, partnerske općine Petrovoga Sela nije mali dio imao u tom da su ova sela u Pinčenoj dolini dobila za svoj projekt EUpotporu, za ku je posebno gratulirao, zahvaljujući hrabrost, izdržljivost i odlučnost svih akterov. Drugi parlamentarni zastupnik iz Austrije Walter Temmel je takaj izrazio svoju radost da more biti nazočan na ovom povijesnom događaju jer da se rado spomene svake petroviske priredbe iz prošlosti. „Ova mala regija je i s ovim projektom dokazala da skupa se moru pobijediti prepreke, jer svaka inicijativa ka krene iz odz-dol, dostat će iz odzgor potporu. Tako se je zgodalo i u ovom

Tri načelniki, sliva: Viktor Kohut Petrovoga Sela, Walter Strobl Eberave, Franz Wachter, Nimških Šic-Eisenberga s parlamentarnimi zastupnicima iz Austrije i Ugarske. Sliva: Walter Temmel, Ferenc Kovács, Leo Radaković

slučaju i željim vam da se ostvaru vaše sanje!” Menedžer projekta Balázs Bozzai je podrobno predstavio cijeli projekt, u kom će vrijeda započeti djela u Petrovom Selu i Eisenbergu, a u Eberavi su jur i lani djelali. Kako je predvidjeno, obnovljeni pročistač funkcionirat će od ljeta 2003. Za svečanimi govori i predstavljanja projekta načelnici su u okviru svetačnoga akta potpisali dokumente i spomenice, iz kih jedan primjerak je položen u tu kapsulu, ku su zakapali na mjestu petrovskog pročistača, na austro-ugarskom hataru.

-Timea Horvat-

vrime jezične prepreke, nepovjerenje su stalno sprohadjali naše sastanke. Na kraju 1. julya 1997. ljeta je predan obnovljeni pročistač, prik kojega su riješeni i naši problemi čišćenja otpadne vode. Onda još nismo mislili da ćemo morati ponovo sjesti k stolu, ali 2007. ljeta tadašnji poglavari naših sel, Mikloš Kohut i Wolfgang Vuković su začeli ov dugi proces. U minulih pet ljet, pohodili smo i nebo i pakao, bilo je vrimena kad smo projekt zaustavili, ali kad su potpisani ugovori potpore, skupasabrane sve dozvole, mogli smo konačno začeti vjerovati u ovom projektu koji nam nudja investiciju najpr na dvajset ljet“ –

Još jedna službena slika sa zastupnicima, načelnicima, parlamentarima i stručnjacima projekta

S Viktorom Kohutom, načelnikom Petrovoga Sela, o pozadini prikgraničnoga projekta

Zašto je potrebno bilo da se sad obnavlja, proširuje ov pročištač? Krivi su samo ločesti rezultati?

– Pred kratkim izmireni rezultati ovoga pročištača nisu dobri bili. Zato smo morali kot selo obnoviti, povekšati ov sistem, a ideja je bila iz Austrije da bi se još k nam rado priključili Nimške Šice– Eisenberg i vinogradi Hrvatskoga Hašaša. Mišljenja smo bili, ako je moguće, onda ćemo se naticati s Austrijom skupa za jedan prikgranični projekt pri Europskoj Uniji. Ufali smo se da ćemo dobiti pineze i da ćemo mi biti gestori s organizacijom skupa. Kako u ovom projektu izgleda, i zbog toga najveći dio upade na nas Petrovo Selo iz ovoga financiranja. Svoj dio imaju i Nimške Šice i Eberava. U Eberavi pak u Hašašu su napravili i novi dio ove kanalizacije koji će nam se još priključiti, a u Eisenbergu pak u Nimški Šica će to u ljeto začeti. Mi smo čekali da će se i Šerešlak k nam priključiti, i ov projekt je jur na Šerešlak napravan bio, ali Šerešlak se je jako ufao da će oni moći skupa s Kermendom pak Vincjetom (Pinkamindszentom) djelati. Pokidob oni pinezi nisu došli, oni su vanispali. Priliku imaju da se k nam priključu, ali nažalost, nek za pet ljet.

Čuli smo da priprava ovoga projekta teče jur peto ljet, zašto vako dugo?

– Dost dugo je bilo dokle su mogli pineze najti za ov projekt. Na veliku pomoć je nam

bio s druge strane parlamentarni zastupnik Leo Radaković, a i naš parlamentarac, Ferenc Kovács. Hvala Bogu još je nek sve skupadošlo i čuda su se trudili i ova dva sela Eberava i Petrovo Selo, naravno i naši prethodniki, načelniki.

Iz ove investicije kakove hasni će imati naše selo?

– Iz ove investicije mi veliku hasan, nažalost, nećemo imati. Sad smo jako dugo, već od jedno ljet se pominali s našimi partneri, koliko će njim ovo stati. Te pineze što nam za pročištač budu slali iz Austrije mi ćemo dalje slati firmi Vasivíz. Što je nam iz ovoga dobro? Samo toliko da smo i nadalje jako dobri partneri ovde polag granice.

Vi zaistinu tako čutite da ovako uspješno i plodno funkcionira suradnja s ovimi okolišnim seli?

– Oni su dosta teški partneri. Kako sam pred kratkim rekao, 1,5 ljeta je dugo trajalo to da se dogovaramo, koliko će im stati jedan kubikmetar vode. Mi smo napravili šest put ov ugovor, šest put smo ga morali prepisati, obnoviti, zato jer kako smo jednoč napravili, ono im se nije vidilo. Drugoga smo napravili, zopet smo morali minjati, iako smo se prije toga jur dogovorili da sve štima. Za savjet drugim selam ja nek toliko morem reći, ako prikgranični projekt kanu napraviti, jako se

mora pogledati da s kim, što i kada se more ugovor napraviti, kad je to dost teško. I mi nismo tako laki ljudi s ove strane granice, ali znamo da esterajski, nimški mentalitet je čisto drugačkov, nek je naš.

Sve skupa koliko stanovnikov imaju ova sela, iz kih sel će se simo dopeljati otpadna voda?

– Skoro 3500 ljudi, iz toga je najveće Petrovo Selo s 1200 stanovnikov. K ovomu moramo računati i litnji-wellnes polag Moschendorfa, a isto to imaju i u Eisenbergu. Ako pogledamo to s turizmom, to je skoro 10 000 ljudi. I ov pročištač je tako planiran da 600 kubikov zarovane vode je moguće za jedan dan da dobijemo od njih.

Kako ste vi zadovoljni s ovim projektom kot poglavar gestor-naselja ovoga projekta?

– Pokidob i ja djelam kod firme za vodovod i kanalizaciju u Sambotelu, tako da sam dost temeljito upoznao ov projekt, mislim, ako će se sve tako nagodati, kako je isplanirano, onda sve mora perfektno funkcionirati. Ja sam se u ovoj nadi prijao djelati nadalje na ovom projektu, kad sam načelnik nastao. Mi bi rado zeli kad bi ovo ljet zgotovili sve s djelom. Kanimo veljek začeti pregradnju, i ovu zimu ćemo pogledati kako će pročištač položiti ispit, onda ćemo to još jednoč pogledati na protuliće i ja se ufam da će obnovljeni i modernizirani sistem jur kljetu, tamo na kraju ljeta, jur normalno funkcionirati.

Blic-intervju s parlamentarnim zastupnikom u Austriji

Leo Radaković: „Tako se je jedan projekt izrasao iz odzdola da se nije odredio odzgor doli, nego da su ljudi ovo sami kanili, a vlasti su onda preuzeli ovu ideju, ovu nakanu i su ju podupirali tehnički i financijski”

Razgovarala: Timea Horvat

Više puta smo čuli na ovoj petrovskoj priredbi da smo doživili povijesni trenutak, kad je došlo do prikgraničnoga projekta u moderniziranju i proširenju pročištača za otpadne vode. S manom sidi parlamentarni zastupnik u Austriji i ujedno načelnik partnerske općine Pinkovca, Leo Radaković. Kakova je čut nazočiti na ovom važnom događaju Pinčene doline?

– Jako sam sričan i veseo da imam čast danas ovde nazoči biti, kad se nešto velikoga događa. I to med Austrijom i Ugarskom, kada su ljudi na to gledali da oni si sami pripravu takovu budućnost, kako si oni mislu. Tako se je jedan projekt izrasao iz odzdola da se nije odredio odzgor doli, nego da su ljudi ovo sami kanili, a vlasti su onda preuzeli ovu ideju, ovu nakanu i su ju podupirali tehnički i financijski. Tako da se je moglo nešto veliko-

ga stvoriti. Općine onkraj granice su pokazale da su u stanju prekoraknuti granice, ako ide za to da optimalno djelaju za svoje ljude, što se tiče okolišnog svita, što se tiče dizanja kvalitete žitka u svoji seli. Tako da se je skupno i preko Europske Unije ka je jako dobro sufinancirala ov projekt, mogla realizirati ov izvanredni, za cijelu regiju, i uopće za obadvi države, jedan projekt, s najboljom peldom.

Imamo slična partnerstva, skupne projekte još u Pinčenoj dolini, ali malo dalje med seli Ugarske i Austrije?

– Ovakov oficijelan projekt još nije ostvaren, kad dvi općine prikgranično napravu jedan projekt i kad su obadvi općine nadležne za jedan projekt, što bi moguće morali sami urediti, ili u svojoj državi, ali oni su to prema geografiji, prema naturi kako je najbolje ovde otpadnu vodu čistiti, to skupno uredili. Dostada smo bili naučni kulturne projekte, školske suradnje, više-manje obavezno, a ovde

ovo je nešto oficijelnoga, obaveznoga pak i jako dugoročno zgradjeno. Tako da je ovo jedan pravi fundament na kom se more čuda bolje i za budućnost dalje graditi.

Ljeta dugo su ovde polig hatara govorili da ipak naš narod ovde u Ugarskoj je infrastrukturno i drugačije gledano u razvoju malo zaostao za Vami. Vi mislite da u budućnosti i mi moremo zajti na istu razinu kot Vi, susjedi?

– Da, sigurno, to će biti moguće i to je cilj Europske Unije da sve države dostanu isti standard. Jasno je, ako je Ugarska bila duga ljeta drugačije strukturirana da se nije mogla tako napredovati i da je nedostatkov, ali sada je ovo skupna namjera pod podupiranjem EU. Da svi dojdnu na isti standard žitka, to mi svi ki smo uz granicu, moremo pobrziti i to je jako važno. Ov današnji projekt ki se ovde danas prezentirao je ne samo prvi korak, nego jur i jedan stepen ki zapravo pelja k tomu da se ovo i ostvari.

Susret Zajednice hrvatskih umirovljenika u Mađarskoj

Putovanje po Hrvatskoj

Marin Skenderović

Sudionici susreta Zajednice hrvatskih umirovljenika u Mađarskoj 22. ožujka u Croaticinoj klupskoj prostoriji prividno su putovali Lijepom Našom. Naime gost susreta Marin Skenderović, ravnatelj predstavništva Hrvatske turističke zajednice u Budimpešti, u okvirima polusatnog predstavljanja ljepota, znamenitosti i omiljenih turističkih odredišta

u Hrvatskoj, petnaestak sudionika pomoću slika i riječi poveo je na putovanje. Prateći izlaganje g. Skenderovića, u mnogima su se budile stare uspomene, prijateljstva, boje, mirisi i okusi, šetnje po uskim uličicama ili trgovima, posjet znamenitostima, hodočašća ili razne priredbe.

No ravnatelj Skenderović nije stigao praznih ruku, svim je sudionicima darovao licitarsko srce s natpisom Zagreba, vrećice s lavandom i promidžbeni CD Hrvatske turističke zajednice, ali pravo iznenađenje je slijedilo za kraj. Ugasiše se svjetla i po bijelome platnu vrti se promidžbeni spot „Oda radosti” Hrvatske turističke zajednice. Film je na ovogodišnjemu Međunarodnom festivalu turističkog filma u Berlinu dobio prestižnu nagradu „Das goldene Stadtter”, poznatiju kao turistički Oskar.

Naslovna uloga u filmu dodijeljena je istaknutoj violončelistici Ani Rucner, koja glazbom gledatelje upoznaje sa svim krajevima Hrvatske. Sudeći po sjetnim licima, dar je bio pravi pogodak i od sudionika dobio još jedan Oskar. U ime članova Zajednice predsjednica Katarina Gubinski Takač čestitala je i zahvalila Marinu Skenderoviću te mu uručila dar Zajednice.

Druženje je nastavljeno slavljenjem imendana i rođendana članova.

k. g.

Progllašene najbolje nove hrvatske riječi

Zatipak, nekapnica i dodirnik

„Zatipak” za zamjenu tuđice „tipfeler” proglašena je najboljom novom hrvatskom riječju, na natječaju časopisa „Jezik”, a pod pokroviteljstvom Zaklade dr. Ivan Šreter. Njime se želi potaknuti jezičnu kulturu, upozoriti na tuđice koje nepotrebno ulaze u hrvatski jezik te ojačati svijest o tome da je tvorenje nove riječi dobro došlo i da se jezik i na taj način razvija.

Drugo mjesto pripalo je riječi *nekapnica*, a treće *dodirniku* (touch screen). Ne-kapnik je naprava koja se utakne u grlić vinske boce i tako sprečava kapanje vina pri nalijevanju. Na ovogodišnji natječaj 1200 natjecatelja predložilo je čak 1600 novih riječi, a u uži izbor ušlo je stotinjak riječi.

Prvi put ove je godine dodijeljeno priznanje za promicanje hrvatskoga jezika u poslovnoj komunikaciji, a dobila ga je tvrtka Coca-cola Hrvatska za izdavanje jezičnog priručnika za svoje djelatnike. Po njemu su nazivi radnih mjesta u Cocacoli prilagođeni hrvatskome jeziku.

Do sada su nagrađene riječi suosnik (koaksijalni kabel), uspornik (ležeći policajac), smečnjak (kontejner za smeće), raskružje (kružni tok prometa), naplatnica (naplatna kućica), opuštaonica (wellness), borkinja (žena borac), proširnica ili žilni potporanj (stent), daljinac (daljinski upravljač), pretjecajnik (pretjecajni trak na cesti), ispraznica (floskula), osjećajnik (emotikon) i parkomat (aparatus za naplatu parkinga).

Trenutak za pjesmu

Tin Ujević

Igračka vjetrova

Pati bez suze, živi bez psovke,
i budi mirno nesretan.

Tašte su suze, a jadikovke
ublažit neće gorki san.

Podaj se pjanom vjetru života,
pa nek te vije bilo kud;
pusti ko listak nek te mota
u ludi polet vior lud.

Leti ko lišće što vir ga vije
za let si, dušo, stvorena.

Za zemlju nije, za pokoj nije
cvijet što nema korijena.

HKG ZAJAČIMO SI

Skupno jačanje hrvatskih jačak
Gem einsam es Singen kroatischcr Lieder

Nedilju
Sonntag **22.4.2012**

15.00 u općinskom stanu
im Gemeinschaftshaus

**Tamburaški Orkestar
Štikapron - Steinbrunn**

+ mladi tamburaši / unsere Jugendgruppe
+ dica čuvarnice Štikapron /
die Kindergartenkinder

Podaj base od Saveznoga kantonalnoga 8 sredstava za nastojanje goppe,
Umeinstatitau W. W. In die Volksgesamten Bredung.

HOŠIG VAS POZIVA NA DALMATINSKU VEČER

koja će se održati 17. travnja 2012. g. s početkom u 17.00 sati

Nižući slike nezaboravnih prizora, pjevajući, recitirajući i glumeći približit ćemo Vam svu posebnost naše lijepe Dalmacije

U programu sudjeluju: učenici HOŠIG-a

Predstavu je podupirala Hrvatska samouprava Budimpešte

1144 Budapest, Kantorna sjetány 1.3
Tel./fax 06-1-220-9350
E-mail: horvatskolia.bp@horvat.sunet.hu
web: www.hosig.hu

POZIVNICA

„Dalmacija s cvijećem i s kamenjem u skutu”

Deseta obljetnica smrti „Zvonara bez hajice“

Na židanskog etnologa dr. Ivana Horvata spomenuli se u rodnom selu

Pred desetimi ljeti, u svojem 62. ljetu života naglo je preminuo židanski etnolog, bivši farnik Unde, i autor prvoga gradišćanskohrvatskoga dičjega romana *Židanski dičaki*. Prilikom desete obljetnice njegove smrti, 27. marcijuša, utorak u židanskoj crikvi se je služila maša-zadušnica, ku su celebrirali domaći farnik Štefan Dumović i ratištofski duovnik dr. Anton Kolić. Za mašom su na njegovom grobu, u sjeni židanske crikve, položene kitice i sviće spominka.

Rodio se je u Hrvatskom Židanu 1940. ljeta, osnovnu školu pohađao u domaćem selu, potom pak gimnaziju u Kisegu. Teološki studij je završio u Juri, i 1964. ljeta je bio zaređen za dušobrižnika. Samo kratko, pet ljet je službovao kot duhovnik ter je napustio ovo zvanje i nastavio svoj životni put ter djelo u Budimpešti i Mohaču u muzeji. Obrnuo se je etnologiji, u medjuvrimenu je završio i studij narodopisa, a svoju disertaciju je napisao na temu *Običaji – pravice zapadnih Hrvata u Ugarskoj*. Konačno se je bavio s tim što ga je oduvijek zanimalo, sakupljao, zabilježio i spasio naše riči, navade i odlično je znao progovoriti na jeziku naroda. Zadnja ljeta i masece žitka je provodio u Staračkom domu u Acsádu, a umro je krajem marcijuša 2002. ljeta. S književnošću se je začeo baviti jur u ditinstvu, najprlje na ugarskom, kasnije pak na svojem prekrasnom židanskom narječju. Na tom jeziku je objelodanjen i spomenuti dičji roman, *Židanski dičaki*, 2001. ljeta. Kot autor, planirao je da prvi dio bude imao i nastavke, pod naslovi *Pastiri* i *Čizmice*, ali nažalost, trilogija je ostala nezavršena. Uz to je Ivan Horvat ostavio nam na jerb velik broj etnoloških napisov, kot i knjigu na ugarskom jeziku *Čaj*, iz 1985. ljeta. Neke jačke su mu bile objavljene još za vrime žitka, a većina pjesam je ostala u rukopisu. Ne ostavljajući te vridnosti na slučajnost, Panonski institut u Pinkovcu mu je pred četirmimi ljeti postumus objavio zbirku *Pjesme*. Kako je za njega pisao profesor Đuro Vidmarović u tom izdanju, „*Pjesništvo Ivana Horvata zaslužuje pozor*“

Slika Lajoša Brigovića o pokojnom Ivanu Horvatu

nost. Ono je dobrodošlo „pojačanje“ suvremenoj književnosti gradišćanskih Hrvatov. U tom kontekstu dugujemo zahvalnost ovom Zvonaru bez hajice, pjesniku i nesretnom človičku. I zato nam je dužnost stražariti nad svićami ke za njega goru!

-Tiho-

Iz povijesti Hrvatskoga glasnika

Nema više Saveza hrvatske mladeži u Mađarskoj

Savez hrvatske mladeži u Mađarskoj bila je jedina državna organizacija naše mladeži koja je imala u vidu okupljati mladi hrvatski naraštaj u Mađarskoj. Postojao je samo pet godina, u registarski sud je upisan 19. prosinca 2000. g., a ukinut je 10. siječnja 2006. g. Nakon osnivanja Savez je u 2001. g. aktivno djelovao, organizirao je više uspješnih i kvalitetnih programa koji su bili financirani većinom iz potpore Zaklade za nacionalne i etničke manjine, međutim, upravo kod jednog natječaja te zaklade iskrsli su problemi s obračunavanjem. Nakon toga u listopadu 2001. na Skupštini Dušan Filaković i Zoltan Đerfi odrekli se svojih dužnosti pozivajući se većinom na zauzetost te da vođenje takve organizacije iziskuje mnogo energije, što bi možda trebao netko raditi u pola statusa. Za predsjednicu je izabrana Veronika Vuk, a za dopredsjednika Čaba Prosenjak. Oni su više puta pokušali sazvati predsjedništvo, no termini nikad nisu bili dobri za toliko članova da bi bilo kvoruma, tako nije se mogla sazvati ni Skupština. U međuvremenu je Zaklada pokrenula sudski postupak prema Savezu, naime, nije se obračunao, tako novi predsjednici nisu se mogli niti natjecati kod Zaklade za nacionalne i etničke manjine. U tom problemu je pomogla Hrvatska državna samouprava s 250 tisuća forinti i tako je dug prema Zakladi bio isplaćen. Glavno tužiteljstvo Baranjske županije sredinom 2005. g. saslušalo je predsjednike i ustanovilo da organizacija već tri godine ne djeluje i pokrenulo je postupak da sud ukine Savez hrvatske mladeži. Prema Zakonu o pravima udruživanja (e. točka, /2/ stav, 16.§, II. zakona 1989. g.) sud može izreći ukinuće društvene organizacije ako ona barem godinu dana već ne djeluje. Prema tom zakonu sud je izbrisao Savez hrvatske mladeži u Mađarskoj iz sudskog registra.

Beta

(Hrvatski glasnik, 2006/16)

Već 330 godina erćinski Hrvati mole kronicu u crkvi posvećenoj Velikoj Gospi. Tako je bilo i na Veliki petak 2012. godine

BAJA – U organizaciji vrtića u Kineziovoj ulici, 10. travnja, drugu godinu zaredom, održano je natjecanje u kazivanju stihova i proze na hrvatskome jeziku, koje je upriličeno u matičnoj ustanovi, u knjižnici Općeprosvjetnog centra i športske škole „Šugavica“ na Dolnjaku u Baji. Na natjecanju je sudjelovalo devetero djece srednje i velike skupine. Kao što je običaj posljednjih godina, djeca velike skupine u četvrtak, 12. travnja, posjetili su tronacionalni Zavičajni muzej u Gari. Kako nam uz ostalo reče odgojiteljica Danica Pejcin, u petak, 13. travnja, s početkom u 9 sati priređuju Narodnosni dan s već tradicionalnim programom, a i ove godine ugostit će bajski Orkestar „Čabar“.

Rekordan broj uzoraka na sumartonskoj izložbi vina

Društvo prijatelja vina u Sumartonu svake godine u ožujku priređuje izložbu i kušanje vina. Na ovogodišnje kušanje, priređeno 9. ožujka, stiglo je ukupno 88 uzoraka od vinogradara iz Ludbrega, Letinje, Mikloševa, Serdahela i Sumartona. Na svečanoj dodjeli priznanja, 24. ožujka, podijeljeno je 11 zlatnih, 41 srebrna i 24 brončane diplome.

Rekordan broj uzoraka pokazuju
Joža Đuric i Jože Hol

Lajoš Vlašić
i Branko Kežman

Laci Hederić imao
je najbolje crno vino

Uz hrvatske popijevke o vinu započela je svečanost 12. Izložbe vina Društva prijatelja vina u Sumartonu, koja je okupila sumartonske vinogradare, one s kojima društvo surađuje, odnosno one koje su podrijetlom iz Sumartona. Na svečanoj dodjeli diploma okupljene članove ocjenjivačkog suda pozdravio je predsjednik udruge Lajoš Vlašić i radosno ih je izvijestio kako broj uzoraka koji sudjeluju na izložbi iz godine u godinu raste, i to je veliko zadovoljstvo za organizaciju, te dokazuje i tomu da su sumartonski vinogradari prepoznali bit izložbe. Izložba se organizira zato da bi se nje govala dobra i prepoznatljiva vina, podučili članovi te povećala kakvoća, a što je najvažnije, radi druženja i zadovoljstva svih ljubitelja dobre kapljice. Kušanje vina bilo je 9. ožujka obilaskom Kamanovih gorica i Velikoga polja, kada su organizatori u klijetima sakupljali uzorke, te pričekali predaju uzoraka vinogradara izvan Sumartona, i tako ocjenjivali njihovu kakvoću. Prvi put u povijesti izložbe dogodilo se da zbog velikog broja uzoraka trebalo je imenovati dva ocjenjivačka suda, među kojima su bili: dr. József Brazsil, profesor agrarnog fakulteta u Keszthelyu (predsjednik), Saša Kišić, član udruge iz Ludbrega, Geza Nemet, član Vinskog viteškog reda de Bibere, Zoltan Šimon, predsjednik Udruge vinogradara Kerka – Mura Gyula Pál, poduzetnik, i Kellar F. János, poduzetnik. Ukupno je sudjelovalo 37 vinogradara: iz Sumartona (19), Belice (1), Letinje (7), Ludbrega (5) i Mikloševa (5). Od 88 uzoraka na stol ocjenjivačkog suda stiglo je 69 uzoraka bijelog vina, 17 crnog i dva roze vina. Zlatnim odličjem ocijenjena su 11 vina (vino Jože Đurica; Jože Rodeka; Ladislava Hederića, Atila Trojka – 2 uzorka, Lajoša Vlašića – 2 uzorka, Ferenc Molnara, Antuna

Brleka, Saše Kišića – 2 uzorka), srebrnim odličjem 41 vino, brončanim 24, a 11 vina dobilo je priznanje. U kategoriji bijeloga vina najviše bodova dobilo je vino šardone Atila Trojka (19,8), a u kategoriji crnog vina cvajgelt Ladislava Hederića (18,7). Predsjednik ocjenjivačkog suda profesor Brazsil prije dodjele diploma sažeo je izložbu koja je i prema njegovu mišljenju iz godine u godinu bolja, a sumartonski vinogradari proizvode izvrsna vina. Dao je i nekoliko stručnih savjeta za uporabu sumpora vezano uz temperaturu berbe, o suzbijanju štetnih mikroba, važnosti čistoće cisterni i klijeti.

Sumartonska vinska udruga dobro surađuje s vinarima iz Hrvatske, bilo je kada su i križevački vinari stigli na kušanje, a u posljednje vrijeme vrlo je dobra suradnja s ludbreškim vinogradarima. Sumartonski vinari više puta posjetili su klijeti ludbreških vinograda, sudjelovali na vinskoj cesti, čak su bili pozvani i članovi KUD-a Sumarton na izlet, a ludbreški vinogradari gostovali su na sumartonskoj priredbi Zlevanka, vino i tambure.

Na sumartonskoj izložbi nazočili su predstavnici Udruge vinogradara „Trsek“ iz Ludbrega. Predsjednik udruge Branko Kežman zahvalio je na vrlo dobroj organizaciji i na suradnji sa sumartonskim vinogradarima, koja traje već duže vrijeme. Prema njegovu mišljenju mali proizvođači u Sumartonu trudili su se da proizvode dobra vina, a gostoprimitstvo je također uvijek izvrsno. Nada se da će se vrlo dobra suradnja nastaviti i da će ubuduće biti mogućnosti i za zajedničke projekte.

Ludbrežanin Saša Kišić, član ocjenjivačkog suda, već 15 godina ima prijatelje u Sumartonu, ali prvi put je bio član suda, čega se rado prihvatio. Tako je uspio usporediti

Atila Trojko dobio je najviše bodova
na svoj šardone

ludbreška i sumartonska vina. Po njegovu iskustvu, u Ludbregu ima više polusuhih i slatkih vina, a u Sumartonu većinom suhих.

Beta

SERDAHEL – Narodnosno udruženje za ruralni razvoj Pomurja, sa sjedištem u Serdahelu, već je dva puta uspješno prirediti niz festivala pomurskih naselja u okviru IPA programa. Održani su gastronomski i folklorni festivali, a u trećem pozivu su se kandidirali s tematikom Festivali starih zanata. Nositelj projekta bit će ponovno Udruženje, a partner s hrvatske strane Kulturno-umjetničko društvo Goričan. Bit će održana tri festivala s mađarske i tri s hrvatske strane na kojima će biti promovirani stari obrti toga područja od košaraštva do lončarstva.

Predstavljene gospodarske mogućnosti suradnje

Izaslanstvo grada Baje u Labinu i Biogradu na Moru

Izaslanstvo grada Baje s domaćinima u Biogradu na Moru

Izaslanstvo grada Baje, u kojem su bili bajske gospodarstvenici, ali i predstavnici bajskih Hrvata, od 21. do 24. ožujka boravilo je u posjetu prijateljskim naseljima Labinu i Biogradu na Moru. Tako je nakon suradnje na polju kulture, obrazovanja i športa, predstavljanjem gospodarskih mogućnosti grada Baje i suradnje s prijateljskim gradovima u Hrvatskoj pokrenuta i gospodarska suradnja.

Kako nam uz ostalo reče članica izaslanstva, predsjednica Hrvatske samouprave grada Baje Angela Šokac Marković, 22. ožujka u prostorijama Grada Labina prikazane su gospodarske mogućnosti grada Baje i suradnja s prijateljskim gradom Labinom. Gradić na Šugavici i njezino gospodarstvo predstavili su Barnabás Bócsa, ravnatelj gradske tvrtke Baja Marketing, László Nagy, ravnatelj dunavske luke, i Endre Szenoradszki, ravnatelj Zavoda za zapošljavanje grada Baje.

Prikaz je započeo kratkim filmom o Baji i njegovim razvojnim mogućnostima poradi otvaranja radnih mjesta te uspostavljanja dobrih odnosa s poduzetnicima i ulagačima. Budući da se Baja nalazi na Dunavu, brojna područja gospodarstva vezana su upravo za trgovinu i prijevoz robe vodenim i kopnenim putem, o čemu je govorio ravnatelj dunavske luke László Nagy, predstavljajući luku kao turističko, gospodarsko i logističko središte. Ravnatelj Zavoda za zapošljavanje Endre Szenoradszki upoznao je prisutne s poražavajućim brojkama nezaposlenosti. No ravnatelj je naglasio dobru suradnju s gradskom upravom i s poslodavcima kako bi se pomoglo poduzetnicima da otvore nova radna mjesta. U tome smjeru nude im se i brojne potpore, i nacionalne i one Europske Unije.

Spomenutom prikazu nazočili su pročelnik bajske Kabineta gradonačelnika Norbert Vedelek, ravnatelj bajske ugostiteljske srednje škole Tibor Virág, suradnica Kabineta gradonačelnika Edit Munczig, te predstavnici bajske

Hrvatske samouprave Angela Šokac Marković i Joso Ostrogonac, a sa strane grada Labina zamjenica gradonačelnika Eni Modrušan i Zoran Rajković, labinski gospodarstvenici te ravnatelj srednje i osnovnih škola.

U okviru gostovanja izaslanstva u Labinu, od 21. do 23. ožujka, održan je i radni sastanak u Maloj vijećnici o organizaciji gastro-kulturne manifestacije «Fišijada» u Baji, koja se svake godine druge srpanjske subote odvija na glavnome gradskom trgu. Predstavnici grada Baje izložili su četverodnevni program manifestacije u okviru kojega će se Labin ove godine predstaviti kao počasni grad partner.

Gradovi Baja i Labin ove godine obilježiti će 10. godišnjicu prijateljske suradnje koja je uobličena 2005. godine potpisivanjem Sporazuma o prijateljstvu i suradnji.

Tijekom svoga dvodnevnog boravka u Labinu, bajske izaslanstvo labinskom gradonačelniku uručilo je Sporazum o suradnji sklopljen u siječnju ove godine između labinske srednje škole Mate Blažine i bajske trgovačke i ugostiteljske škole Júlije Bányai. Sporazumom koji potpisuju ravnatelj Čedomir Ružić i Tibor Virág, reguliraju se međusobni odnosi pri obavljanju odgojno-obrazovnih zadataka. Škole će se međusobno uzajamno obavješćivati o većim priredbama te o organiziranju zajedničkih programa. Ugovorena je i razmjena učenika radi jačanja regionalne suradnje i prijateljskih veza između učenika i nastavnika, a nastojat će se promicati i povezanost na europskoj razini, posebno na razvojnim projektima u sustavu obrazovanja.

U petak, 23. ožujka, takav prikaz grada Baje ustrojen je i u Biogradu na Moru, a u gradskoj vijećnici bajske izaslanstvo primio je gradonačelnik Ivan Knez zajedno sa svojim suradnicima i predstavnicima biogradskih kulturnih, obrazovnih, turističkih te inih ustanova i udruga.

S. B.

MEĐUNARODNI KLUB PRIJATELJA

S osobitom čašću pozivamo Vas na PROMOCIJU ZBIRKE PJESAMA „PORCIJA BESMISLA” g. Stjepana Blažetina ml. iz Pečuha u ponedjeljak, 16. 04. 2012. u 19 sati Starčevićev trg 6, Zagreb – Kupola III
Voditeljica programa: **Milka Knežević**

«...a htio sam još
toliko toga reći
kako je tvojim sinom biti...»

Uvod

– glazbeni dio

Pozdravni govori

- **Ljiljana Sabljak**, voditeljica, KGZ
- mr. sci. **Marjan Kombol**, diplomat
- **Loris Bučević Sanvinčenti**, predsjednica Udruge čitatelja, čita pjesmu «Krhotine besmisla» na hrvatskom jeziku
- pjesmu «Movie» na mađarskom čita **Ivana Sabljak**
- pjesmu «Santovski nokturno» na slovenskom jeziku čita **Ivana Sabljak**

– glazbeni dio

Predstavljanje umjetnika

- pjesmu «szemedben» na mađarskom jeziku čita **Ivana Sabljak**
- pjesmu «Album» na hrvatskom jeziku čita **Loris Bučević Sanvinčenti**
- O autoru, njegovu književnom stvaralaštvu:**
- **Đuro Vidmarović**, književnik, predsjednik Upravnog odbora DHK i diplomat u mirovini
- autor **Stjepan Blažetin**
- pjesmu po izboru autora «Album» na hrvatskom čita **Loris Bučević Sanvinčenti**
- pjesmu «Nightmare» na mađarskom čita **Ivana Sabljak**
- pjesmu «razbijam pločnik» na slovenskom jeziku čita **Ivana Sabljak**

– glazbeni dio

Domjenak

BELEZNA – Temeljem prije potpisanoga sporazuma Kulturoloških susreta Novi Zrin, nastavlja se suradnja naselja Donje Dubrave, Donjeg Vidovca i Leграда s hrvatske strane, te mjesnih samouprava Kerestura, Belezne i Tiloša. Dogovoren je projekt izgradnje pješačko-biciklističke staze, povijesno poučne i turističke staze „Nikola Zrinski” te je i predan natječaj IPA. Glavni korisnik projekta, ako se natječaj odobri, bit će Donja Dubrava, a prvi partner s mađarske strane belezanska Seoska samouprava. U svakoj će općini biti predstavljeno pedeset znamenitosti putem info-panoa i maketa.

Natjecanje u kazivanju stihova

Već se dvadesetak godina u pečuškoj Hrvatskoj školi Miroslava Krležu, u ožujku, u spomen na Deklaraciju o položaju i nazivu hrvatskoga književnoga jezika održava jednotjedna manifestacija s bogatim događanjima pod nazivom Dani hrvatskoga jezika. Ovogodišnji Dani priredeni su od 19. do 23. ožujka. U sklopu Dana hrvatskoga jezika održano je, 20. ožujka, i školsko natjecanje u kazivanju stihova za niže, više i gimnazijske razrede, kojem je pravo sudjelovanja izborilo pedesetak kazivača stihova, nakon prednatjecanja održanih po razredima. Natjecatelji su birali stihove hrvatskih pjesnika, među njima i stihove hrvatskih pjesnika koji su rođeni, živjeli i stvarali, odnosno koji stvaraju pjesme i na prostorima mađarske države, a dio su cjelokupne književne baštine hrvatskoga naroda. Nije bilo lako članovima ocjenjivačkih sudova donijeti odluke jer su se natjecatelji odlično pripremili i trudili se kazujući stihove.

Balázs Simara

Zolna Gáspár

Emin Aliustić

Darko Hahner

Pitanje koje si postavljamo jest koliko je važno kazivanje stihova na materinskom jeziku. U njegovanju jezika i jačanju ljubavi prema pjesništvu, književnosti, presudno je i kazivanje stihova, glasno kazivanje, koje nam pruža užitak izgovara, izbora pjesme... Tome bi svakodnevno, unatoč naporima, trebalo obraćati pedagošku pozornost.

Kazivati, kazivati i kazivati, s pozornice i u hodniku u učionici govoriti, pa će možda neki i početi pisati pjesme... Naglasci su sve češći problem, i u školi kao što je Miroslava Krležu, što pokazuje kako se malo rabi Hrvat-

ski jezik ili se ne posvećuje dosta pozornosti pravilnomu hrvatskom govoru.

Uglavnom su djeca kazivala stihove prilagođene njihovoj dobi i navikama, iako je bilo i nekoliko očitih teških izbora koje je teško bilo na pravi način interpretirati, pogotovo ako ne raspolažemo ponajboljim recitatorskim vrlinama. Odabrani su i nagrađeni po ocjeni tročlanih ocjenjivačkih sudova najbolji, koji su pratili nastup natjecatelja.

Kategorija 1. razred: 1. mjesto podijelili su: Rómeó Gátai i Branko Hahner; 2. Dóra Horváth; 3. Bianka Bosnyák

Kategorija 2. razred: 1. Miroslav Radics; 2. Dorina Szálteleki; 3. Leon Gerencir

Kategorija 3. razred: 1. Iván Végh; 2. Mirna Mándity; 3. Kata Radák

Kategorija 4. razred: 1. Zolna Gáspár; 2. Dália Terzic; 3. Diana Terzic

Kategorija 5–6. razred: 1. Darko Hahner; 2. Anett Bozsánovics; 3. Petra Balogh

Kategorija 7–8. razred: 1. Emin Aliustić; 2. Miklós Végh; 3. Danijel Blažetin

Kategorija gimnazijalci: 1. Balázs Simara; 2. Natália Rónai; 3. Ana Rea Jedud

Branka Pavić Blažetin
Foto: Ákos Kollár

Završnica Državnog natjecanja srednjoškolaca iz hrvatskoga jezika i književnosti

U današnje vrijeme brzih promjena nužno je pojačano ulagati u učenje i razvoj pojedinaca, koje je danas jedan od glavnih izvora konkurentne prednosti. Rezultati pojedinih natjecanja pokazatelji su koliko je učenik prisvojio novostečene spoznaje. Sudjelovanje u nadmetanju iskustvo je ili psihološka vježba samopouzdanja, snalažljivosti, ali ne u posljednjem redu i mjerilo znanja. Jedno od prestižnih nadmetanja jest Državno natjecanje srednjoškolaca iz hrvatskoga jezika i književnosti. Na devetnaesto izdanje narečenog nadmetanja prijavilo se ukupno 15 natjecatelja. Prvi krug, pismeni dio, priređen je 10. siječnja u hrvatskim gimnazijama. Završnica, usmeni dio, priređen je 19. ožujka u budimpeštanskom HOŠIG-u, u Kabinetu za hrvatsku književnost „Marko Marulić“.

Pravo sudjelovanja steklo je osam gimnazijalaca: šestero iz budimpeštanske Hrvatske gimnazije – Elizabeta Abraham 12.a., Inez Kvarda 11.b., Cintia Nagy 12.b., Tomislav Sekereš 12.a., Čaba Szabó 12.a. i Renata Velin 12.b. (po drugi put sudjeluje, lani je postigla posljednje mjesto), mentorica *a* razreda je profesorica Marija Šajnović, a *b* razreda profesorica Mirjana Karagić – i dvije gimnazijalke pečuške Hrvatske gimnazije Miroslava Krležje: Žofi Kalmar 11. r., mentorica je profesorica Jelena Kis Kolar, i Kristina Nemet 12. r., mentorica je profesorica Marta Dervar Gergić.

Na početku o pojedinostima nadmetanja sudionike je izvijestila suradnica Zavoda za istraživanje i razvoj prosvjete pri Uredu za obrazovanje Magdalena Šibalin Kühn, a u ime domaćina dobrodošlicu i mnogo uspjeha zaželjela je v. d. ravnateljice Ana Gojtan. Nakon dobivenih rednih brojeva gimnazijalci su pristupili nadmetanju, koje je bilo bezimeno. Njihove su odgovore vrednovali prof.

Stipan Karagić i dr. Tomislav Krekić (predsjednica Ocjenjivačkog odbora prof. Matilda Böles zbog bolesti nije nazočila). Dobivene teme bile su raznovrsne, od hrvatske književnosti razdoblja renesanse, realizma do stvaralaštva Josipa Kozarca ili Antuna Gustava Matoša. Iz gramatike morfološka ili sintaktička analiza rečenica. Ukupno se moglo postići 200 bodova, 100 na pismenom i 100 na usmenom dijelu. Bude li izjednačenja bodova, prednost ima sudionik s više bodova na pismenom dijelu. Gimnazijalci su na pristup nadmetanju čekali u knjižnici Hrvatske škole, ima tko je sjedio u tišini ili čitao bilježnicu, a bilo je i takvih koji su se za vrijeme natjecanja rasplakali. Za temu malo ih je željelo dobiti hrvatsku književnost moderne ili suvremenu hrvatsku književnost. Kako saznajemo, gimnazijalci su bili dobro pripremljeni, ali, nažalost, iz godine u godinu znanje hrvatskoga jezika sve je slabije. Pri davanju odgovora točno se osjetilo govori li se jezik u obitelji.

Po školama dostavljenoj službenoj obavijesti Zavoda za istraživanje i razvoj prosvjete pri Uredu za obrazovanje rezultati završnice Državnog natjecanja srednjoškolaca iz hrvatskoga jezika i književnosti su ovi:

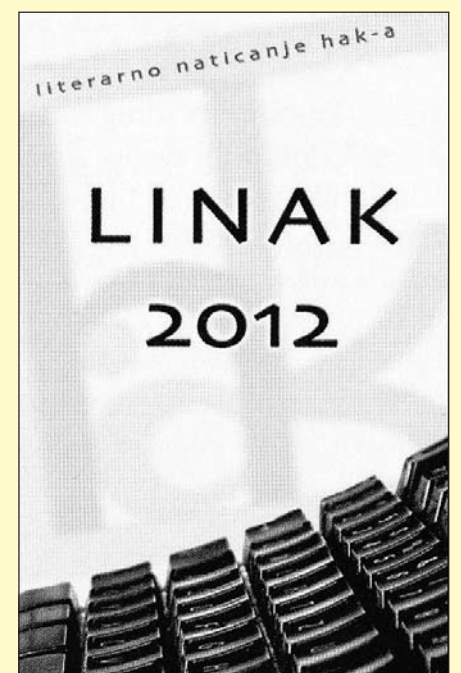
1. Tomislav Sekereš 176 (Budimpešta),
2. Elizabeta Abraham 165 (Budimpešta),
3. Cintia Nagy 155 (Budimpešta),
4. Žofi Kalmar 155 (Pečuh),
5. Čaba Szabó 141 (Budimpešta),
6. Inez Kvarda 133 (Budimpešta),
7. Renata Velin 130 (Budimpešta),
8. Kristina Nemet 126 bodova (Pečuh).

Predstavnik nadležnog ministarstva diplome uručuje 1. lipnja u 14 sati, u budimpeštanskoj Gimnaziji „Zsigmond Móricz“. Čestitamo gimnazijalcima i mentorima te im želimo mnogo uspjeha!

k. g.

GRADIŠĆE – Hrvatski akademski klub u Austriji je po četvrti put raspisao za gradišćanskohrvatsku mladinu literarno naticanje LINAK 2012. Ovo ljeto je predloženo za lirična djela, i tako mladi naticatelji do 35 ljet moru poslati do konca septembra tri svoje pjesme na adresu HAK-a. Uvjeti su nadalje da jačke moraju biti napisane na gradišćanskohrvatskom književnom jeziku ali na nekom gradišćanskohrvatskom dijalektu. Stručni žiri će potom ocijeniti djela, a podiljenje nagradov je predviđeno u decembru. Nagrada za prvo mjesto je 400 eura, a za treće mjesto 100 eura. Nagradjene pjesme će biti objavljene u posebnom broju Novoga glasa. Hrvatski akademski klub najprlje je u 2002. ljetu pozvao mlade Gradišćance k literarnom naticanju. Onda je od 20 naticateljev sve skupa dospilo na adresu HAK-a 51 literarno djelo. Po odluci stručne komisije onda je nagradu za treće mjesto zavrдила s pjesmom Droptine, Koljnofka, Marija Gašpar. Na drugom LINAKU 2005. ljeta takaj se je narodio koljnofski uspjeh. Naime, drugu nagradu za svoje prozno djelo, pod naslovom Posljednja poruka, dobila je tada 29-ljetna učiteljica hrvatskoga jezika u koljnofskoj osnovnoj školi, Ingrid Klemenšić. Znamda nije tajna da gradišćanski pisci i pjesnici iz Ugarske se ufaju da će i ljetos prik LINAK-a moći svečevati novu talentiranu ličnost iz naših krajev, sa sličnim rezultatom.

Pozivnica

Hrvatsko narodno kazalište iz Varaždina gostuje u lukoviškom domu kulture 14. travnja 2012. g. u 19 sati s predstavom Ljubomira Kerekeša

„Skupština”

(satirična komedija)

Ulaz besplatan!

Ne zaboravite povesti sa sobom i prijatelje!

Hrvatska samouprava

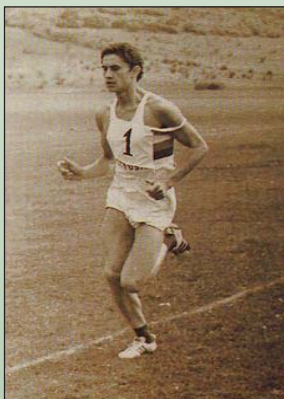
Šomođske županije

Hrvatska samouprava sela Lukovišća

Zajednica podravskih Hrvata

NOVO SELO – U organizaciji Hrvatske samouprave Novoga Sela, 13. travnja, s početkom u 20 sati, u mjesnom domu kulture priređuje se plesačnica na kojoj svira Orkestar Vizin, a plesove podučava Vesna Velin.

SANTOVO – U organizaciji i vlastitom potporom ugostiteljskog objekta „Teaház” (Čajana), 19. travnja u Santovu se priređuje sjećanje na Živka Đurića–Zsigmonda Villányija (1950–1995), bivšeg petobojca mađarske reprezentacije, rodom iz Santova, a podrijetlom šokačkog Hrvata (od majke Mande Jelić i oca Marka Đurića). Osvajača zlatne medalje na SP-u za juniore ekipno (Budimpešta 1969) pojedinačno (Fontainebleau, 1970), zatim srebrnih medalja ekipnog natjecanja na OI u Münchenu 1972. te pojedinačno i ekipno na SP-u u San Antoniou 1971, te ekipnog srebra u Moskvi 1974, osvajača pojedinačnog i ekipnog državnog prvenstva (1971), te dva puta ekipnog (1973. i 1977), nadalje više srebrnih i brončanih medalja, prijetit će se više priznatih i velikih sportaša, trenera i sportskih dužnosnika, među njima i njegov bivši klupski (Csepel SC) i reprezentativni kolega, trostruki olimpijski prvak, deseterostruki svjetski prvak, sportaš nacije András Balczó. Priredba će se održati u mjesnom domu kulture, s početkom u 18 sati. Ulaz je slobodan.

Hrvatski državni malonogometni kup

Jubilarno, peto športsko nadmetanje i druženje u Mišljenu

U organizaciji Odbora za kulturu, vjerska pitanja, mladež i šport Skupštine Hrvatske državne samouprave, u subotu 24. ožujka, u baranjskome Mišljenu priređen je jubilarni, 5. hrvatski državni malonogometni kup.

Momčad grada Budimpešte

Kao i prethodnih godina, mogle su se prijaviti momčadi svih šest zainteresiranih županija u kojima su utemeljene županijske hrvatske samouprave i glavnoga grada, momčadi naših naselja odnosno županija, a kod prijave više momčadi unutar spomenutih županija, sukladno pravilniku, određene su kvalifikacije.

Na temelju prijava, ove su se godine pozivu odazvali svi izuzev Željezne županije, pa je na V. hrvatskom državnom malonogometnom kupu opet sudjelovalo šest momčadi. Prvi put Bačko-kiškunsku županiju predstavljala je momčad iz Baje, a Zalsku županiju momčad iz Fićehaza. Neke od njih sudjelovale su kao reprezentacije svojih županija sastavljene od igrača više naselja (Baranja, Šomođ), druge kao naselja koja su zastupala svoje županije (Koljnof – Jursko-mošonsko-šopronska županija, Baja – Bačko-kiškunska županija, Fićehaz – Zala), i budimpeštanska momčad kao predstavnik glavnoga grada.

Nakon pristizanja momčadi, sudionici su ždrijebom svrstani u dvije skupine. Tako su se u prvoj skupini nadmetale momčadi Budimpešte, Zale i Šomođa, a u drugoj Bačke, Baranje, i Jursko-mošonsko-šopronske županije. Svojom nazočnošću, i sudjelovanjem kao član budimpeštanske momčadi, državni malonogometni turnir uveličao je Ivan Bandić, veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti.

Kako je naglašeno pri svečanom otvorenju državnoga malonogometnog turnira, glavni su ciljevi priredbe da se okupe momčadi naših hrvatskih regija, da se upoznaju, druže i povezuju u okviru športskog nadmetanja, a da se pri tome što više čuje, njeguje

materinska hrvatska riječ. Sudionike su pozdravili, i državni hrvatski malonogometni turnir otvorili predsjednik HDS-a Mišo Hepp i predsjednik Odbora za kulturu, vjerska pitanja, mladež i šport Stipan Balatinac.

Zahvaljujući domaćinima, mišljenskoj Hrvatskoj manjinskoj samoupravi i njezinu predsjedniku Arnoldu Bariću, u zatvorenoj dvorani na umjetnom travnjaku osigurani su idealni uvjeti za nogomet, ali i druženje. Suci Branko Kovač (Budimpešta) i Stjepan Golubić (Lukovišće) nisu imali velikih briga oko suđenja jer se nadmetanje odvijalo u športskom duhu. U prvoj skupini i Zala – Fićehaz s 4 : 1, i Šomođ sa 7 : 0 nadigrane su Budimpeštu. U međusobnom dvoboju šomođska je momčad pobijedila Zalu s 3 : 2, ali bez obzira na rezultat, obje su momčadi izborile poluzavršnicu. U drugoj skupini prevladavala je baranjska momčad, i uvjerljivo pobijedila svoje suparnike, prvo momčad Bačke – Baju, s uvjerljivih 6 : 0, zatim momčad Jursko-mošonsko-šopronske županije – Koljnof s 2 : 0, pa zaslužno izborila mjesto u poluzavršnici. U nadmetanju za drugo mjesto u skupini B, momčad Jursko-mošonsko-šopronske županije – Koljnof pobijedila je Bačku – Baju s 2 : 0, te izborila poluzavršnicu.

Nadmetanje u poluzavršnici bilo je znatno zanimljivije. Prvi susret bio je do kraja otvoren i neizvjestan, konačno u posljednjim trenucima postignutim trećim zgoditkom momčad Jursko-mošonsko-šopronske županije – Koljnof slavila je protiv Šomođa s 3 : 1. U drugom susretu poluzavršnice Baranja je uvjerljivo nadigrala vrlo dobru, ali malo umornu momčad Zale – Fićehaz s 6 : 2.

Šomođska momčad

Baranjska momčad – osvajač 1. mjesta

Momčad Jursko-mošonsko-šopronske županije-Koljnofa; osvajač 2. mjesta

Zalska (fičehaska) momčad – osvajač 3. mjesta

U ravnopravnom nadmetanju za treće mjesto, pokazujući više snage i želje za pobjedom, momčad Zale – Fičehaz savladala je šomođsku momčad 3 : 2, te osvojila treće mjesto i brončanu medalju. Ponovno zanimljivo i neizvjesno bilo je u završnom susretu turnira, u kojem je opet igrala baranjska momčad i lani trećoplasirana momčad Jursko-mošonsko-šopronske županije – Koljnof. Pošto je jursko-mošonsko-šopronska momčad povelila s 1 : 0, činilo se da bi moglo doći do iznenađenja, ali je u ravnopravnoj i do kraja neizvjesnoj utakmici, nakon poravnjanja iz kaznenog udarca, pred sam kraj susreta baranjska momčad uspjela preokrenuti rezultat, i pobijedila s 2 : 1, i tako četvrti put zaredom osvojila Hrvatski državni malonogometni kup.

Stoga je konačan poredak bio sljedeći: 1. Baranja, 2. Jursko-mošonsko-šopronska županija-Koljnof, 3. Zala-Fičehaz, 4. Šomođ, 5. Bačko-kiškunska županija-Baja i 6. Budimpešta. U pojedinačnoj konkurenciji, za najboljeg vratara opet je proglašen Blaško Berki (Baranja), za najboljeg igrača Silard Sokol (Šomođ), a najbolji strijelac s ukupno 6 pogodaka bio je Milan Tomin (Baranja).

Nakon finalnog susreta uslijedila je završna svečanost i dodjela nagrada, a sve momčadi nagrađene su spomenicama, loptom, igrači spomen-medaljama, dok su su momčadi na postolju dobile zlatna, srebrna i brončana odličja te pehare. Nagrade su im uručili predsjednik Hrvatske državne samouprave Mišo

Hepp, voditelj Ureda HDS-a Jozo Solga, predsjednik Odbora za kulturu, vjerska pitanja mladež i šport Stipan Balatinac, te članovi odbora Arnold Barić i Đurđa Sigečan.

Dodajmo i malu statistiku dosadašnjih turnira. Prvi kup osvojila je šomođska momčad, ove godine četvrta, četvrti put zaredom pobijedila je Baranja, koja je jedanput bila i druga. Budimpešta je po jedan put osvajala drugo i treće mjesto. Bačka je dvaput zaredom osvojila drugo mjesto. Željezna županija, koja je sudjelovala samo 2009. godine, ima jedno treće mjesto. Zala, koja je treći put zaredom na turniru, prvi put zauzela je mjesto na pobjedničkom postolju. Jursko-mošonsko-šopronska županija koja je na Kupu bila četvrti put zaredom, nakon lanjskoga trećeg mjesta, ove je godine izborila nastup u završnici, gdje je poražena od Baranje, te osvojila drugo mjesto i srebrnu medalju.

Po završetku turnira, druženje je nastavljeno u mjesnom domu kulture zajedničkom večerom, zatim i Hrvatskim balom u organizaciji mišljenske Hrvatske samouprave, odnosno njezina predsjednika Arnolda Barića. Kao i lani, za dobro raspoloženje pobrinuo se Orkestar „Juice” koji je ponovno privukao velik broj hrvatske mladeži iz mjesta i okolnih naselja, pa je zabava potrajala do zore.

Sve u svemu, možemo reći da je državni malonogometni turnir opet pokazao da postoji potreba, ali i zanimanje za ovakvim sportskim druženjem, nadalje da je Mišljen do sada bio više nego pravi domaćin, s idealnim

uvjetima za odigravanje ovakvog turnira, što ne znači da se on ne bi mogao, ili ne može prirediti i u drugim regijama. Unatoč tome, možda je došlo vrijeme i za neke promjene u sustavu natjecanja, razdvajanjem aktivnih od neaktivnih igrača, ili reguliranjem njihova nastupa u momčadima, možda i uvođenjem dobnih naraštaja, kako bi natjecanje postalo ravnopravnije, pa i pravednije.

S. B.

Snimke: S. B. i Eva Molnar Mujić

KERESTUR – Profesor dr. Karlo Gadanji, nekadašnji Keresturac, 4. travnja bio je gost mjesne osnovne škole i, po običaju, stigao je s uskršnim poklonima. Profesor već godinama prilikom većih blagdana podari svakog učenika i djelatnika školske ustanove i dječjeg vrtića. Djeca su mu zahvalila kratkim prigodnim programom.

SEPETNIK – U organizaciji Mjesne hrvatske samouprave, 24. ožujka Hrvati toga mjesta bili su na izletu u matičnoj domovini, posjetili prekrasni dvorac u Trakošćanu i najvažnije znamenitosti grada Zagreba. Prema izvješću predsjednika Zoltana Markača, na izlet su bili pozvani aktivni članovi zajednice, članovi pjevačkoga zbora te učenici koji pohađaju kružok hrvatskoga jezika kako bi im samouprava zahvalila na aktivnostima te ih motivirala za dalji rad.

Putovi Sv. Martina stigli u Sumarton

Zahvaljujući Hrvatskoj državnoj samoupravi, njezinoj ustanovi Hrvatskom klubu Augusta Šenoe te Zakladi Zlatko i Vesna Prica iz Samobora, izložba Putovima Sv. Martina stigla je i u pomursku regiju, u mjesto koje nosi ime zaštitnika, u Sumarton. Izložba, koja je priređena već i u drugim našim regijama, u Budimpešti, Pečuhu, Martincima i Sambotelu, otvorena je 16. ožujka u prostorijama sumartonskoga seoskog doma uz kratak program tamburaša Sumartonskih lepih dečaka, mješovitoga pjevačkog zbora i recitacijom učenice Patricije Koše.

Autor Milan Generalić

U ime domaćina na organizaciji je zahvalio Joža Đurić, predsjednik Hrvatske samouprave u Sumartonu, o okolnostima organizacije govorio je Mišo Šarošac, voditelj Hrvatskoga kluba Augusta Šenoe, a samog autora Milana Generalića, Hlebinsku školu i izložbu predstavila je Ljiljana Pancirov, generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu. Na otvorenju izložbe pribivali su autor Milan Generalić sa suprugom, Ante Sorić, umirovljeni ravnatelj izložbenog prostora u zagrebačkim Klovičevim dvorima i pokretač mnogobrojnih kulturnih veza između Samobora, Tara, Zagreba, Zadra i Pečuha, i Mišo Hepp, predsjednik Hrvatske državne samouprave.

Na izložbi je predstavljeno dvadesetak radova (fresaka) oslikanih tehnikom „al fresco“ na podlozi koju slikar sam izrađuje, a koja je oponašanje zidne površine. Freske prikazuju Svetog Martina i druge svece u njihovim najznačajnijim prizorima.

Hlebinska naivna umjetnost poznata je po slikanju na staklu, no ovaj put Milan Generalić pronašao je neku drugu tehniku, koja prema njegovu mišljenju daje novu dimenziju upravo u vjerskoj tematici. Autor djela sa svojom bliskošću, skromnošću govorio je o nastajanju same izložbe, o osebujnoj tehnici prilikom koje na svježju žbuku nanose se pigmenti, boje razrijeđene vapnenom vodom. Zanimljivo je i to kako i podlogu slike izrađuje on sam. Čitajući mnogo o svecima, a posebno o Svetom Martinu, za koga je mnogo čuo i kao dijete, nastala su djela o svecima, pa na Generalićevim freskama oživjeli su: Sv. Lucija, Sv. Šimun, Sv. Katarina, Sv. Agata, te druge nabožne teme: Krštenje Krista, Anđeo s trubom i drugo. Kako reče autor, tehnika je vrlo zahtjevna, radi se sa specijalnim pigmentima za freske, žbuka se nabacuje u slojevima, a na završnoj žbuci skica se prenese i slika se što je brže moguće, tj. u jednom dahu, jer žbuka ne smije biti ni premekana ni presuha. Generalić slika staklo i ulje na platnu, radi minijature, a u posljednje vrijeme započeo je i drvorezbariti. Čuvši to, Sumartanci odmah su ga pozvali u tradicionalnu koloniju drvorezbara.

Umjetnik Generalić vrlo je zadovoljan organiziranjem izložba Putovima Svetog Martina, drago mu je da se na taj način upoznaje Hrvate u Mađarskoj i u drugim zemljama i nada se daljnjoj suradnji.

Izložba je bila goleva vrijednost za pomurske Hrvate, naime rijetko dospjeje u regiju tako vrhunski izložba hrvatskih autora. Hoće li biti nastavka u tom pogledu, hoće li Hrvatski klub Augusta Šenoe, naša državna ustanova nastaviti suradnju u tom i drugom pogledu s našim hrvatskim regijama, zapitala sam Mišu Šarošca, voditelja Kluba:

– Klub već dugi niz godina surađuje sa Zakladom Zlatko i Vesna Prica i u okviru toga uspjeli smo organizirati vrlo vrijedne izložbe u Pečuhu, ali i drugdje, surađujemo i s Croaticom, Bačkom, a ova je izložba bila i u Podravini, Gradišću. Prilikom organiziranja izložba treba osigurati prijevoz, što je možda i manji problem, nego ako materijal dolazi iz Hrvatske, treba imati dozvolu za prijevoz preko granice, no nadamo se da će se i taj problem otkloniti kada će Hrvatska postati punopravnom članicom Europske Unije, pa ćemo bez ikakvih administrativnih ograničenja moći organizirati slično vrijedne izložbe kao što je i ova. Klub u Pečuhu vrlo rado stoji na raspolaganju svim organizacijama po regiji i ako se obrate za pomoć ili za informaciju, u tom pogledu možemo pomoći, a nadam se da kao državna ustanova moći ćemo surađivati i na drugim poljima. Upravo nakon izložbe spomenuto je i to da u regiji djeluje udruga vinara, pa da se i na tom polju surađuje. Ovom smo prigodom izvjestili sumartonske čelnike da će 20. travnja biti priređena tradicionalna izložba vina hrvatskih vinogradara u Mađarskoj i da ih srdačno očekujemo – kazao je Mišo Šarošac, voditelj Hrvatskoga kluba Augusta Šenoe.

Beta

BUDIMPEŠTA – Već devetnaesti put budimpeštanski međunarodni sajam knjiga ugošćuje najistaknutije pisce, pjesnike svijeta. U sklopu ovogodišnjeg festivala, koji se priređuje od 19. do 22. travnja, na prostorima Milen ijskog parka budimpeštanski gradonačelnik počasnom gostu uručuje Visoko priznanje «Budimpešta». Iz godine u godinu na festivalu se predstavljaju kultura, književnost i knjigoizdavaštvo po jedne države regije. Počasni gosti ovoga puta jesu sjevernoeuropske države Danska, Finska, Norveška i Švedska, koje će se predstaviti zajedničkim štandom. Na manifestaciju se očekuje stotinjak glasovitih autora iz dvadeset i pet zemalja, četiristo domaćih i prekograničnih mađarskih pjesnika, pisaca, umjetnika i znanstvenika. U okvirima manifestacije je i dvanaesto izdanje «The Eur ope First Novel Fest» na kojem se predstavljaju mladi romanopisci iz EU država, a kojemu će ove godine sudjelovati jedan od najdarovitijih dramaturga mlađeg naraštaja Goran Ferčec koji će predstaviti svoj prvi roman «Ovdje neće biti čuda». Predstavljanje romana Gorana Ferčeca je 19. travnja, s početkom u 15 sati u budimpeštanskom HOŠIG-u.